

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Markéta Šípová**

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU

Katedra českého jazyka a literatury

Aprobace: **ČJ – AJ/ ZŠ**

Datum odevzdání posudku: 23. 4. 2012

Recenzent diplomové práce:

Mgr. Michaela Křivancová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Nedostatky mluveného projevu žáků základních škol (téma)

Předkládaná diplomová práce se věnuje nepřipraveným mluveným projevům žáků 8. a 9. tříd základních škol s cílem postihnout jejich vyjadřovací schopnosti a dovednosti.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části diplomantka zmiňuje specifika mluveného projevu v porovnání s projevem psaným, definuje pojem kultura mluveného projevu, zabírá se správnými technikami artikulace. Pozornost věnuje také zvukovým i optickým projevům řeči. Praktická část práce je věnována charakteristice základních škol zapojených do výzkumu, stěžejní část je pak věnována průběhu získávání zvukového záznamu, postupu při pořizování transkriptů a analýze a komparaci získaných dat.

Výzkum byl prováděn ve čtyřech základních školách. Osloveny byly dvě městské a dvě venkovské školy, neboť záměrem diplomantky bylo zjistit, zda škola svým umístěním (ale i nabídkou nejrůznějších volitelných předmětů a zájmových kroužků) motivuje žáky, a ovlivňuje tak jejich vyjadřovací schopnosti. Z analýzy a následné komparace získaného zvukového materiálu dospěla diplomantka k závěru, že lokalita i velikost školy se promítly do nabídky volnočasových aktivit. (Domnívám se však, že tento závěr nelze zobecnit.) Tato nabídka podle diplomantky ovlivnila pouze tematickou pestrost projevů, ale nepromítla se (a dle mého názoru ani nemohla) do celkové úrovně vyjadřovacích schopností (ve všech zkoumaných aspektech).

Mezi faktory ovlivňující úroveň vyjadřovacích schopností mládeže jsou v DP dále jmenovány bydliště žáků a zejména přímá snaha pedagogů o rozvíjení jazykových schopností a dovedností ve výchovně-vzdělávacím procesu.

U diplomantky je třeba ocenit pečlivé zpracování diplomové práce v rovině věcně-obsahové i formální, přehledné grafické ztvárnění příloh a v neposlední řadě i vytříbené formulační schopnosti. Z vyhotovení diplomové práce jako celku je patrné, že diplomantka měla o zkoumanou problematiku skutečný zájem, že si zamýšlený výzkum důkladně promyslela nejen ve fázi příprav, ale i v otázce zpracování a způsobu vyhodnocování výsledků tohoto výzkumu.

Pokud se v diplomové práci vyskytly nějaké nepřesnosti, pak jen dílčího charakteru. Mé připomínky se týkají následujících bodů:

1) nepřesnosti ve věcně-obsahové stránce práce:

- nepřesnosti týkající se stratifikace národního jazyka - záměna pojmů nespisovnost a hovorovost (s. 86); splývání sociálních dialektů (diplomantka upozorňuje na užití slangu, argotu a profesionalismů v získaných zvukových nahrávkách, avšak z konkrétních příkladů, které uvádí, není obsazení všech tří jmenovaných typů sociolektů patrné (s. 69, 80), splývání pojmů obecná čeština a teritoriální dialekt (s. 69, 75);
- diplomantka zřejmě nezná lingvistický termín „běžně mluvený jazyk“, což je v dané diplomové práci – s ohledem na její zkoumanou problematiku - na škodu (s. 64; 101);
- uvedení „nevýhod“ mluvené řeči na s. 11 dole je nepřesné, ba dokonce neodpovídá skutečnosti: Diplomantka zde má na mysli mluvenou řeč obecně, bez bližší specifikace konkrétních mluvených projevů, kde by se takové „nevýhody“ mohly objevit).
- Závěr práce je spíše rozvitím anotace. Informace v obou částech práce jsou v podstatě totožné.

2) nadbytečnosti ve věcně-obsahové stránce práce:

Informace týkající se úrovně modernizace jídelen, šaten či využití půdní vestavby ve školách, stejně jako informace o výměně oken, dveří či kotlů v konkrétní jmenované škole považují v dané diplomové práci za nadbytečné a pro výzkum práce zcela irelevantní.

3) pravopisné a morfologické prohřešky – chybí tečka za řadovou číslovkou (anotace), záměna zájmena *svůj* za *můj*, *náš* (33, 61);

4) Jako problematické vidím citování tzv. z druhé ruky a ne z primárního zdroje (s. 12), navíc není patrné, na jaký konkrétní zdroj je odkazováno.

Shrnutí: Práci hodnotím jako aktuální a podnětný příspěvek k poznání současné mluvené komunikace žáků základních škol. Pečlivé zpracování práce jako celku vyvažuje dílčí či ojedinělé nedostatky, na které jsem upozornila. Doporučuji k obhajobě.

*) Nehodící se škrtněte

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

Michaela Křivancová, v.r.

podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 23. 4. 2012

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------